

Η κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Κύριε Γενικό Γραμματέα της Διεθνούς Αμνηστίας,

Με την αποφοίτησή μου να πλησιάζει και με αφορμή την Έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας, πήρα το θάρρος να εκφράσω τις απόψεις μου για τα αίτια της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και κάποιες απαραίτητες ενέργειες.

Είναι λοιπόν γεγονός, πως τις τελευταίες δεκαετίες έχει συντελεστεί σημαντική πρόοδος στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όσον αφορά τη διάδοσή τους και την ευαισθητοποίηση των ατόμων προς αυτά. Με λίγα λόγια δηλαδή, η λογική των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχει αρχίσει να απασχολεί μεγάλο μέρος του πληθυσμού.

Παρά την διάδοσή τους όμως, τα ανθρώπινα δικαιώματα συνεχίζουν να αποτελούν περισσότερο μια θεωρητική διακήρυξη, παρά μια εφαρμοσμένη πραγματικότητα, με φαινόμενα καταπάτησής τους να παρατηρούνται καθημερινά. Βέβαια, κάτι τέτοιο είναι εντός ορίων «λογικό», αν αναλογιστεί κανείς τις συνθήκες που επικρατούν.

Αρχικά, στην σύγχρονη εποχή τα ανθρώπινα ιδανικά και οι αξίες έχουν εκλείψει. Με τον ταχύτατο ρυθμό ζωής που επιβάλλει ο καταναλωτισμός και οι μεγαλουπόλεις, οι άνθρωποι πλέον ενδιαφέρονται μόνο για την προσωπική τους ευημερία. Κι αδιαφορούν για οποιαδήποτε μορφή καταπάτησης των δικαιωμάτων του συνανθρώπου τους.

Παράλληλα, η τεράστια αύξηση του πλούτου, καθώς και η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, δημιούργησαν έντονους ανταγωνισμούς, ανάμεσα σε επιχειρήσεις αλλά και μεμονωμένα άτομα. Αυτό όμως, είχε ως συνέπεια την μετατόπιση του ενδιαφέροντος, από τον άνθρωπο στο χρήμα και έτσι θυσιάστηκαν ανθρώπινα δικαιώματα στον βωμό του κέρδους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εκμετάλλευση μικρών παιδιών, που δουλεύουν για μεγάλες εταιρίες έναντι ελαχίστων αποδοχών.

Επιπλέον, σημαντικό αίτιο παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί η επικράτηση σε κάποιες χώρες αυταρχικών καθεστώτων. Αυτό κυρίως συμβαίνει σε χώρες του τρίτου κόσμου, όπου οι πολιτικές παρατάξεις αυτές, συνεχίζουν αναίδως να λειτουργούν καταπατώντας πολλά ανθρώπινα δικαιώματα είτε με την αυθαίρετη φυλάκιση είτε με τον εξευτελισμό των πολιτών. Ταυτόχρονα, σε ορισμένες χώρες νομιμοποιούνται εγκλήματα στο όνομα της θρησκείας.

Όπως είναι λοιπόν φανερό, παρά το εκτεταμένο ενδιαφέρον ανθρώπων και ομάδων για τα ανθρώπινα δικαιώματα η παραβίασή τους συνεχίζεται. Κρίνεται έτσι

αναγκαία η ενεργοποίηση των παγκοσμίων οργανισμών και η συνεργασία των κυβερνήσεων, ώστε να μπορέσουν τελικά να γίνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, πιο «ανθρώπινα» και πιο «δικαιώματα».

Πρώτα απ'όλα, είναι ανάγκη να θεσμοθετηθεί και να εφαρμοστεί κοινή πολιτική, για την προστασία των δικαιωμάτων. Χρειάζεται δηλαδή, τα ανθρώπινα δικαιώματα να μην αποτελούν εσωτερική υπόθεση της κάθε χώρας, αλλά όλα τα κράτη μαζί να συνεργαστούν ώστε να μειωθούν φαινόμενα παραβίασης των ανθρωπίνων ελευθεριών.

Ακόμη, χρειάζεται να ενεργοποιηθούν οι παγκόσμιοι οργανισμοί που είναι υπεύθυνοι για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Με εκδηλώσεις και εκστρατείες είναι ανάγκη να ενημερώσουν και να ευαισθητοποιήσουν τα άτομα με σκοπό να πάψουν να είναι παθητικοί δέκτες των φαινομένων καταστρατήγησης των δικαιωμάτων. Παράλληλα, τα ΜΜΕ, κρίνεται απαραίτητο να συνεισφέρουν στην προσπάθεια αυτή, γνωστοποιώντας το πρόβλημα αλλά και προβάλλοντας την ανάγκη επίλυσης του.

Τέλος, είναι μεγάλης σημασίας, η Παιδεία που παρέχεται στα νεαρά άτομα να αλλάξει. Οφείλει δηλαδή, η πολιτική εξουσία να μετατοπίσει το κέντρο της εκπαίδευσης από την αποστήθιση και τον τεχνοκρατικό προσανατολισμό, στον ανθρωπισμό. Γιατί μόνο με την καλλιέργεια ανθρωπιστικών αξιών, θα μπορέσουν τα άτομα να κατανοήσουν την αξία των δικαιωμάτων, καθώς και την ανάγκη προστασίας τους.

Συνεπώς, δεχόμενοι ότι πουθενά στη γη δεν υφίσταται ο «παράδεισος» των δικαιωμάτων, προκύπτει ένα νέο δίλημμα. Να αποδεχτούμε ως πραγματικότητα την καταπάτηση των δικαιωμάτων και ως ουτοπία τον σεβασμό στις ανθρώπινες ελευθερίες, ή να αγωνισθούμε σθεναρά για την βελτίωση της κατάστασης; Όμως για έναν αληθινό άνθρωπο τέτοιο δίλημμα δεν υφίσταται, και η κοινή προσπάθεια είναι αναγκαία, για να μπορέσει η «ουτοπία» αυτή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να φαντάζει λιγότερο αδύνατη μέρα με τη μέρα.

Με εκτίμηση μια μαθήτρια της Γ' Λυκείου

M.E.

Η κατάφορη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Κύριε Γενικό Γραμματέα της Διεθνούς Αμνηστίας,

Η σύγχρονη εποχή του θριάμβου και της προόδου, χαρακτηρίζεται από πολλές αντιθέσεις και ασυνέπειες λόγων και έργων. Ενώ οι κοινωνίες έχουν εκδημοκρατιστεί και τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι πλέον συνταγματικά κατοχυρωμένα, περιπτώσεις φαλκίδευσης θεμελιωδών ελευθεριών παρατηρούνται συχνά. Βέβαια τα αίτια που οδηγούν σε αυτή τη νοσηρή κατάσταση είναι ποικίλα και εντοπίζονται στα χαρακτηριστικά της σύγχρονης ζωής. Αναντίλεκτα όμως, η διαιώνιση του φαινομένου προμηνύει ένα δυσοίωνα μέλλον, και θεωρείται αδήριτη η ανάγκη ενεργοποίησης για την πάταξή του.

Αρχικά, η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν μπορεί να θεωρηθεί αυτοφυής κατάσταση, αλλά οφείλεται στις σύγχρονες κοινωνίες, στις οικονομικές και πολιτιστικές συνθήκες. Ειδικότερα, το ωφελμιστικό πνεύμα και η χρησιμοθηρική τάση της εποχής, επιβάλλουν το ανελέητο κυνήγι του κέρδους, ενώ έχουν οδηγήσει στην καταρράκωση των ηθικών αξιών και την κατάπτωση των ηθικών φραγμών. Συνεπώς, το άτομο υπακούοντας στην ασύδοτη ανάγκη του για επιτυχία και υλικό ευδαιμονισμό, χωρίς αναστολές επιδιώκει την εκμετάλλευση των συνανθρώπων του. Σε αυτό το πλαίσιο, η κοινωνία από χώρος αλληλεγγύης μετατρέπεται σε πεδίο ανταγωνισμού.

Επιπλέον, εξαιτίας της αναμφισβήτητης κρίσης των κοινωνικών θεσμών-σχολείο- οικογένεια- οι νέοι δεν λαμβάνουν την απαραίτητη ηθική αγωγή και δεν αποκτούν υγιή κοινωνικά πρότυπα. Συνεπώς, γίνονται παθητικοί δέκτες του προβλήματος ή αδιαφορούν, συμβάλλοντας έμμεσα στη διατήρησή του. Παράλληλα, η ύπαρξη ολοκληρωτικών καθεστώτων και αυταρχικών πολιτικών αρχηγών αποτελεί έναν από τους κυριότερους λόγους καταπάτησης των πολιτικών δικαιωμάτων των ατόμων. Επιπροσθέτως, η σύγχρονη ζωή στις μεγαλουπόλεις συμβάλλει στην μαζοποίηση, την απεμπόληση του αισθήματος κοινωνικής ευθύνης και την αλλοτρίωση, με αποτέλεσμα ο άνθρωπος να αδιαφορεί για την υπονόμευση των δικαιωμάτων.

Μολοταύτα, η ίαση του προβλήματος δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί «αβρόχοις ποσί», αλλά απαιτείται η συντονισμένη δράση της πολιτείας, της κοινωνίας και των ατόμων. Πιο συγκεκριμένα, η οικογένεια και το σχολείο οφείλουν να θωρακίσουν τους νέους με ηθικές αξίες και να φροντίσουν για την επαρκή πνευματική

και πολιτική καλλιέργειά τους. Με αυτόν τον τρόπο, οι μελλοντικοί πολίτες θα γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και θα ασκούν πιέσεις με στόχο την προώπισή τους. Επίσης, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι ευκαταί να μην αναπαράγουν κοινωνικά στερεότυπα, αλλά να αφυπνίζουν τις συνειδήσεις και να αποτελούν εφελτήριο της οργανωμένης δραστηριοποίησης των πολιτών.

Αναντίρρητα, οι διεθνείς οργανισμοί με πρωτοπόρο τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, είναι απαραίτητο να αποτελέσουν προστάτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ειδικότερα, είναι αναγκαίο, να συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση των πολιτών και την ενημέρωση για τα δικαιώματά τους. Ταυτόχρονα, κρίνεται απαραίτητο, να καταγγέλλουν περιπτώσεις καταστρατήγησης και να επιμένουν στην απόδοση ανάλογων ποινών από το κράτος. Χρειάζεται, επίσης, διαρκής αγώνας, για την εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων και των διακρίσεων, ενώ απαιτείται επικριτική στάση απέναντι σε ρατσιστικά κινήματα. Τέλος, το κράτος, πρέπει να διέπεται από ισονομία, ισοπολιτεία και δημοκρατικές αξίες, ενώ οφείλει να μεριμνήσει για τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες.

Συνοψίζοντας, η συνταγματική κατοχύρωση των δικαιωμάτων αποτελεί προϊόν μακροχρόνιων κοινωνικών αγώνων, διεκδικήσεων και επαναστάσεων, ενώ στη σύγχρονη εποχή θεωρούνται παγκόσμια και υπέρτατη αξία. Ωστόσο, οι κοινωνικές και πολιτικές κυρίως δομές ωθούν στην κατάφωρη παραβίασή τους, γεγονός που κηλιδώνει την εικόνα και τον πολιτισμό του αιώνα. Κρίνεται, επομένως, επιτακτική η ανάγκη ενεργοποίησης και συλλογικά συντονισμένης δράσης για την προστασία των νομικά θεσμοθετημένων απαιτήσεων και αξιώσεων του ανθρώπου. Άλλωστε, η αξίωση του σεβασμού της ανθρώπινης ζωής, της τιμής και της προσωπικότητας, είναι υπόθεση όλων.

Με εκτίμηση

Μ. Α.